

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการผลิตสุราเถื่อน
ในเขตอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย นายเจริญ สร้างถิ่น

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วสันต์ ศิริพุด	ประธานกรรมการ
อาจารย์ เอนก นิมมรัตน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แมน สารรัตน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ คือ (1) หาปริมาณการผลิต การจำหน่าย และการบริโภคสุราเถื่อนและรายได้ ในรูปของภาษีสรรพสามิตที่รัฐสูญเสียไป (2) หาสาเหตุที่ประชาชนยังยึดอาชีพการผลิตและจำหน่าย ตลอดจนยังนิยมดื่มสุราเถื่อน และ (3) เพื่อนำผลการศึกษานี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากการใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ผู้กระทำผิดข้อหาผลิต จำหน่าย บริโภค และมีสุราเถื่อนในครอบครอง จำนวน 112 ราย ที่สำนักงานสรรพสามิต อำเภอสันป่าตอง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2541

ผลการศึกษา พบว่า ผู้กระทำผิดเรื่องสุราเถื่อน 2/3 เป็นเพศชายและ 1/3 เป็นเพศหญิงเป็นผู้มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 44.6) รองลงไปเป็นผู้มีอายุระหว่าง 20-30 ปี, 41-50 ปี ร้อยละ 22.3 และ 16.1 ตามลำดับ

ในจำนวนผู้กระทำผิด 112 ราย เป็นผู้กระทำผิดข้อหาเรื่องการผลิตสุราเถื่อน 39 ราย ผลิตสุราเถื่อนเฉลี่ยประมาณ 422 ขวดต่อเดือน (5,064 ขวด/ปี/คน) ทำให้มีรายได้ 3,367.95 บาท/เดือน/คน (40,415.4 บาท/ปี/คน) ทำให้รัฐสูญเสียเงินภาษี 8,440 บาท/เดือน/คน (101,280 บาท/ปี/คน) ดังนั้น รัฐสูญเสียเงินภาษี $(101,280 \times 39) = 3,949,920$ บาท/ปี ผู้ผลิตเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 94.9) ทราบว่าการผลิตสุราเถื่อนเป็นการทำผิด

กฎหมาย และร้อยละ 84.6 ก็เคยถูกจับ แต่ 2/3 (ร้อยละ 74.4) ของผู้กระทำผิดก็ยังไม่คิดจะเลิกทำธุรกิจนี้ เพราะไม่มีอาชีพอื่นที่ทำรายได้ดีกว่านี้ เพราะสุราเถื่อนได้รับความนิยมมากกว่า จำหน่ายได้ง่ายและขายดี เนื่องจากราคาไม่แพง และรสชาติดีกว่าสุราขาวจากโรงงาน

ผู้กระทำผิดฐานดื่มสุราเถื่อน มี 74 ราย จากจำนวนผู้กระทำผิดทั้งหมด 112 ราย ร้อยละ 27 เป็นผู้เคยถูกจับ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.3) ทราบอันตรายของการดื่มสุราเถื่อน แต่ก็ยังดื่มต่อไปและมีเพียงร้อยละ 2.7 เท่านั้น ที่เคยเข้ารับการรักษาโรคพิษสุราในโรงพยาบาล

ผลกระทบทางสังคมที่สำคัญ คือ คนของหมู่บ้านผลิตสุราเถื่อนเป็นคนที่หึงนำดูถูก และนำอิจฉาของคนในหมู่บ้านที่ไม่ประกอบอาชีพนี้ นำดูถูกเนื่องจากเขาประกอบอาชีพผิดกฎหมาย และนำอิจฉาเพราะมีรายได้ดีกว่าผู้ประกอบอาชีพถูกต้องกฎหมาย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเขาถูกมองเป็น “ผู้ที่สังคมรังเกียจ”

โดยสรุปแล้ว เราพบว่า ผู้กระทำผิดฐานทำการผลิต การจำหน่าย และฐานดื่มสุราเถื่อน ไม่กลัวเกรงกฎหมายเลย ยังตั้งตุงและต่อต้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะไม่มีโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีสำหรับคนเหล่านี้ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีทางเศรษฐกิจ และสวัสดิการสังคมแก่คนเหล่านี้

Independent Study Title Economic and Social Effects of Illegal Liquor
Production in Sanpathong District of Chiang Mai
Province

Author Mr. Chareom Sangtin

M.Econ. Economics

Examining Committee

Assist Prof. Vasant	Siripool	Chairman
Lecturer Aneck	Nimmolrat	Member
Assist Prof. Man	Sararat	Member

Abstract

The objectives of this study were : (1) to find the volume of illegal whisky or moonshine produced, sold, and consumed, and the tax revenue lost, (2) to find out the reasons why the illegal whisky brewers or moonshiners still produced, sold, and consumed moonshine, and (3) to use the results of this study to formulate appropriate policies of concerned government and private agencies to counter this problem.

Data used for this study received from designed questionnaire for interviewing 112 moonshine law violators who were accused of produced, sold, and consumed moonshine hold at Custom Office at Sanpathong district between February-April 1998.

The results of this study showed that 2/3 of the moonshiners were male and 1/3 were female. Most of them (44.6%) were in the 31-40 age group , next were in the 20-30 , 41-50 age groups which accounted for 22.3% and 16.1% respectively.

Out of the total of 112 moonshine law violators, 39 of them were moonshiners. They produced an average of 422 bottles of moonshine per month per person (or 5,064 bottles per year per person), earned 3,367.95 baht per month per

person (or 40,415.4 baht per year per person), made a profit of 10.54 baht per bottle. This caused the tax revenue loss amount to 8,440 baht per month per person (or 101,280 baht per year per person) or total tax revenue loss amount to $(101,280 \times 39) = 3,949,920$ baht per year.

Almost all (94.9%) of moonshiners knew well that moonshine producing was illegal and 84.6% of them were used to be arrested, but 2/3 (74.4%) of the arrested never thinking of quitting this illegal business. The main reasons were : (1) there were no other better business available for them to do and (2) moonshine was flavor among local people than white whisky from legal factories because it was cheaper and taste better.

There were 74 out of 112 were moonshine consumers but only 27% of them were used to be arrested. Most of the arrested (70.3%) knew very well about the bad health effect from drinking moonshine but they still keep on that drinking habit and there was only 2.7% of them used to attained the hospital for alcoholic treatment.

The main social effect of moonshine business was that the moonshiners of moonshine producing villages were usually looked down and were envied at the same time by their neighbouring villagers who were not engaged in this kind of business. The moonshiners were looked down because they were seen as law violators and they were envied because they could make more money from this illegal business than those who didn't. They are "social outcaste" in the eyes of their neighbours.

All in all , we can summarize that moonshiners who produce, sell, and consume do not obey the law at all, but resist to the law and stubbornly conducting this business. This may due mainly to there exist no other better economic opportunities for them. Concerned government and private agencies should initiate economic and social policies to promote and improve economic well-being and social welfare of these people.